

Verksamhetsplan med budget 2016

Programnämnd barn och utbildning i Örebro kommun
Programnämndens egen verksamhet med budget, tillägg till Programplan
med budget 2016

Beslutad av Programnämnd barn och utbildning, den 3 februari 2016

Dokumentansvarig på politisk nivå: Programnämnd barn och utbildning
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Liselotte Nöjd

Innehåll

1	Förslag till beslut.....	3
2	Verksamhetsplan med budget 2016 för programnämndens egen verksamhet ...	4
2.1	Fokusområden.....	4
2.2	Verksamhetsplan för programnämndens egen verksamhet	5
2.2.1	Uppdrag enligt reglemente.....	5
2.2.2	Planeringsårets utvecklingsuppdrag utifrån ÖSB	5
2.2.3	Verksamhetsuppdragets indikatorer med mål	6
2.2.4	Ekonomisk ram.....	6
2.2.5	Uppföljningskrav	6
2.3	Kvalitetskriterier.....	7
2.4	Planering för verksamhetens utveckling	8
2.4.1	Hållbar tillväxt	8
2.4.2	Människors egen makt	9
2.4.3	Barn och ungas behov.....	10
2.4.4	Trygg Välfärd	11
2.5	Resursplanering	13
2.5.1	Ekonomi.....	13
2.5.3	Medarbetare	16
2.5.4	IT-verktyg	17
2.5.5	Lokaler	18

1 Förslag till beslut

Programnämnd barn och utbildning fattade beslut i december 2015 om en Programplan med budget 2016 för Programnämnd barn och utbildning. Programnämnd barn och utbildning är också en nämnd som ska utarbeta en verksamhetsplan med budget 2016 för eget verkställande uppdrag.

Programnämnden har för eget verkställande uppdrag att arbeta med att fullgöra sitt uppdrag och bidra till att utveckla de fyra strategiområdena och säkra verksamhetsuppdraget inom sitt programområde som innebär att ansvara för lokalförsörjningsplanering och för ägande och utveckling av IT-system. Nämnden har också ansvar för fördelning av ekonomiska resurser, beställning av skolskjuts och elevresor för gymnasieelever.

Några av utmaningarna att förbättra skolresultaten både inom grundskolan och gymnasieskolan. Fler elever ska klara målsättningen och uppfylla kraven till gymnasieskolan och därefter vara behöriga till högre studier. Antalet nyanlända och då framförallt ensamkommande barn kommer enligt prognoser vara fortsatt stort. Utveckling av mottagandet och säkerställandet av utredning och snabb skolplacering är viktiga delar för elevernas fortsatta kunskapsmässiga utveckling och integrering i det svenska samhället. Arbetet med ett effektivt lokalanvändande fortsätter. Barn- och elevantalet ökar stort inom de närmaste åren. Nya lokaler behöver skapas samtidigt som flera befintliga lokaler behöver genomgå upprustning.

Till sitt förfogande har Programnämnden en driftbudgetram som uppgår till 839,2 mnkr.

Kommunledningskontoret förslag till Programnämnd barn och utbildning

1. Programnämndens verksamhetsplan med budget 2016 för eget verkställande uppdrag antas.
2. Programnämnd barn och utbildning överlämnar verksamhetsplanen med budget 2016 för eget verkställande till kommunledningskontoret för verkställande

2 Verksamhetsplan med budget 2016 för programnämndens egen verksamhet

Programnämnden beslutade i december 2015 om programplan med budget 2016. Tillägget utgör den del som inte beslutades, verksamhetsplan för programnämndens egen verksamhet. I programnämndens beslutade programplan beskrivs prioriterade uppdrag för 2016 års verksamhet. Grunden för dessa uppdrag finns beskrivna i kapitel 4 och 6 där programnämnden redovisar sina prioriterade strategier för 2016.

Programnämnd barn och utbildning har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och god ekonomisk hushållning. Ansvar och befogenheter delegeras till lägsta effektiva nivå. Nämnden ska ha god kontakt och dialog med medborgare i allmänhet och mottagare av nämndens tjänster i synnerhet. Inför större beslut ska dialog föras med mottagarna av tjänsterna och regelbundna uppföljningar ska göras för att ta reda på upplevelsen av kvaliteten på tjänsterna. Programnämnd barn och utbildning rapporterar till Kommunstyrelsen som i sin tur rapporterar till Kommunfullmäktige.

Nämnden har att i sitt grunduppdrag utgå ifrån att service ska ges på lika villkor. Vilket innebär att nämnden behöver säkerställa att det i verksamheten finns en kunskap om mänskliga rättigheter, barns rätt, mångfald, klimatpåverkan, genus, nationella minoriteters och teckenspråkigas livsvillkor.

Nämnden förväntas samverka med civila samhället, arbeta förebyggande och tänka sociala investeringar och hämta erfarenheter nationellt och internationellt för att kunna utveckla verksamheten.

Nämnden ska vidare visa på hur man bidrar till att få människor i sysselsättning och inom vilket område man använder sig av genderbudget och vad detta får för effekter.

För nämnden gäller att utifrån såväl grunduppdrag som utvecklingsuppdrag arbeta med att förenkla, förnya och förbättra i vardagen. Det är också nämndens ansvar att säkra arbetssätten genom systematisk intern kontroll.

2.1 Fokusområden

Effekter av arbetet inom följande fokusområden inom verksamhetsuppdraget ska beaktas och inkluderas i resultatanalyserna:

Internkontroll

Intern kontroll är inom programområdet en naturlig del i verksamhetsutvecklingen. Hur driftnämnderna arbetar med intern kontroll ska tydligt framgå i verksamhetsplanen och i uppföljningen. Som stöd finns kvalitetshandboken, men en separat handbok för intern kontroll.

Programnämnden har det årliga uppdraget att fastställa en tillsynsplan för internkontroll för att säkerställa ändamålsenlig styrning och kontroll.

Inför tillsynsplan 2016 är en riskanalys genomförd där programdirektör, ekonom och programnämndens presidium medverkade. Två tillsynsområden ska granskas under 2016 och det är inom verksamhetsområdet - indikatorer för verksamhetens utveckling och inom ekonomiområdet - rutiner för utbetalningar till skolskjuts. Rapporten ska redovisas på Programnämndens sammanträde i december 2016

Genusredovisning

Örebro kommun arbetar för att garantera service på lika villkor inom alla nämnders verksamheter. Ett led i detta är att utveckla nämndernas redovisning av de årliga resultat, även utifrån genusperspektivet.

Nämnderna ska utifrån fastställda riktlinjer ange hur resultaten fördelar sig på flickor, pojkar eller kvinnor och män.

Dessutom har nämnden i uppdrag att ta fram ett område för jämställdhetsintegrerad budgetanalys under året.

Insatser för jobb och social sammanhållning

Det förutsätts att driftnämnd i sin verksamhetsplanering beskriver på vilket sätt verksamheten tar sig an dessa insatser och vilken planerad effekt som är förväntad.

Alla nämnder ska skapa utvecklingsmöjligheter för människor som idag står långt från arbetsmarknaden och identifiera åtgärder för att förebygga framtida arbetslöshet bland örebroarna

Kartlägga programområdets verksamhet och arbetssätt för att möta kravet utifrån fokusområdet.

Förenkla, förnya och förbättra

Ett strategiskt kvalitetsarbete, där intern kontroll sätter fingret på verksamhetens utvecklingsområden, är en förutsättning för att kunna förenkla, förnya och förbättra verksamheten.

Driftnämnderna ska i sin verksamhetsplan beskriva på vilket sätt och med vilka förväntade effekter verksamheterna arbetar med att förenkla, förnya och förbättra. I det ingår att beskriva insatser för att klara omprövningskravet.

Många av de utvecklingsuppdrag som beskrivs senare i den här programplanen är i för verkställigheten beroende av en väl fungerande samverkan över förvaltningsgränserna. Samverkan behöver utvecklas mer, t ex genom avstämningsforum. I sin strävan efter att förenkla, förnya och förbättra ska driftnämnderna därför i sina verksamhetsplaner beskriva hur de kan utveckla sin samverkan med andra förvaltningar. Stöd i arbetet hämtas hos kvalitetsledarna.

2.2 Verksamhetsplan för programnämndens egen verksamhet

Programnämndens samlade planering för det som behöver ske under året för att utveckla verksamhetsuppdraget. Nämnden ska för planeringsåret ange målvärde för valda indikatorer om så är möjligt. Utvecklingsaktiviteter för att nå målvärde anges.

2.2.1 Uppdrag enligt reglemente

Programnämnden grundläggande uppdrag för egen verkställande uppdrag är att inom sitt programområde ansvara för lokalförsörjningsplanering och för ägande och utveckling av IT-system. Nämnden har också ansvar för beställning av skolskjuts och elevresor för gymnasieelever.

2.2.2 Planeringsårets utvecklingsuppdrag utifrån ÖSB

Utvecklingsuppdrag under 2016

Utvecklingsuppdrag utifrån Programplan med budget 2016 som faller inom programnämndens eget verkställande uppdrag redovisas under kapitel 2.4 med åtagande och utvecklingsaktiviteter.

Utvecklingsuppdragen är sorterade utifrån

- Utvecklingsuppdrag under 2016
- Utvecklingsuppdrag där delaktighet förväntas från programnämnd 2016
- Utvecklingsuppdrag under mandatperioden

Utvecklingsuppdragen är i sin sorterade efter respektive strategiområde och markerade med där delaktighet förväntas och under mandatperioden.

2.2.3 Verksamhetsuppdragets indikatorer med mål

Programnämnden anger indikatorer med målvärden för 2016 som styrande för driftnämndernas verksamhet och som också utgör grunden för god ekonomisk hushållning.

Indikatorer utöver de som redovisas i kapitel 2.4 är följande

Hållbar tillväxt

- Andel behöriga elever till gymnasieskolan, till något nationellt program
- Andel elever som erhållit en yrkesexamen
- Andel elever som erhållit en högskoleförberedande examen

Människors egenmakt

- Följa ny parameter för socioekonomisk index i förskolans resursfördelning utifrån stadsdel, landsbygd och centrum
- Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan, åk 3,5 och 8
- Andel som upplever att de kan påverka planering, genomförande och utvärdering av undervisning, åk 2
- Andelen ungdomar som går i gymnasieskolan av totala antalet i åldersgruppen 16-18 år
- Årligen genomföra gender budgeting-analys inom ett utvecklingsområde
- Andel ärenden i nämnd med konsekvensbedömningar
- Andel skolenheter som tar emot nyanlända barn och unga, som varit i Sverige upp till 3 år

Barn och ungas behov

- Genomsnittligt meritvärde åk 9, produktionsansvar eller hemkommun
- Andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning i kommunen, varav nyanlända (0-5 år)

Trygg välfärd

- Uppnådda generella servicegarantier, fyra stycken
- Uppnådda unika servicegarantier, femton stycken

2.2.4 Ekonomisk ram

Programnämndens driftbudgetram uppgår till 839,2 mnkr och ett inventarieanslag på 40,0 mnkr för år 2016

2.2.5 Uppföljningskrav

Programnämnden har för eget verkställande uppdrag att redovisa uppföljning och resultat för samtliga tio delar i matrisen och de fyra strategiska områdena i utifrån det egna grundläggande uppdraget.

Utveckla: Strategiska områden i ÖSB 2015-2018				Säkra: Verksamhetsuppdrag enligt reglemente				Hushålla: Ramavvikelse	
Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barn och ungas behov	Trygg välfärd	Process	Brukare	Ekonomi/ Effektivitet	Med-arbetare	Intra-prenad	Övrig verks

Inget resultat redovisas under hushålla - intraprenad eftersom programnämnden inte har någon intraprenadverksamhet inom eget verkställande uppdrag.

2.3 Kvalitetskriterier

2.3.1 Resursfördelning

Inom programområdet finns resursfördelningsmodeller som fördelar resurser till såväl kommunal regi som fristående regi.

Resursfördelningsmodeller finns för förskolan, pedagogisk omsorg och omsorg obekvämtid, grundskolan F-9, obligatorisk särskoleverksamhet och verksamhet för rörelsehindrade elever.

Från och med 2016 kommer det att finnas en ny resursfördelningsmodell för gymnasieskolan som fördelar resurser till såväl kommunal som fristående gymnasieskola. Modellen börjar att gälla från och med 1 januari 2016.

Det pågår översyner av resursfördelningsmodellerna för förskolan och grundskolan F-9 och förändringar i dessa modeller kommer att börja gälla från och med 1 juli 2016. På Programnämndens sammanträde i februari 2016 kommer förändringar av dessa modeller att ske med beslut på programnämndens sammanträde i mars 2016.

Avstämning av antalet barn och elever görs utifrån fastställda mättillfällen under året. Driftnämnderna fördelar resurser vidare ner till enheter inom området. Om driftnämnden gör avvikelser från resursfördelningsmodellen ska det rapporteras som en lokal avvikelse i budgeten för innevarande år.

2.3.2 Externa aktörer

Riksdagens beslut om förtydligande av skollagens bestämmelser om kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklass, bidrag på lika villkor.

Förtydligandet innebär sammanfattningsvis följande:

- Likabehandlingsprincipen betyder att bidraget ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten av motsvarande slag.
- Kommunens budget för verksamheten det kommande året ska ligga till grund för bestämningen av bidragen.
- Bidraget ska bestå av ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp.
- Huvudmän får överklaga en kommuns bidragsbeslut hos allmän förvaltnings-domstol. Det innebär att domstolen kan pröva och fastställa bidragets storlek.

Kommunerna har möjlighet att kunna göra vissa riktade satsningar och välja olika slags resursfördelningsmodeller, till exempel utifrån socioekonomiska faktorer. Det ska innebära att alla berörda elever i kommunen får samma möjlighet att ta del av medlen, oavsett om de går i en kommunal eller fristående skola.

2.3.3 Kvalitet - servicegarantier

Servicegarantierna är kommunens verktyg för att ange för medborgarna vilken service-/kvalitetsnivå de kommunalt finansierade tjänsterna har. Servicegarantierna fastställs av programnämnderna. Programnämnderna svarar för att etablera, analysera revidera, ta bort och lägga till garantier.

Programnämnden fattade beslut om reviderade unika servicegarantierna som gäller från och med 2014. Inom förskolan är det två servicegarantier och inom grundskolan och gymnasieskolan är det fyra servicegarantier per område. Uppföljning av servicegarantierna är tänkt att ske i samband med att barn/elev- och föräldraundersökningen genomförs.

Det är viktigt att medborgarna upplever att de får en bra och snabb service av oss som arbetar i Örebro kommun.

Kvaliteten på våra tjänster ska vara god och medborgarna ska få ett gott bemötande av oss. Vi ska vara tillgängliga för medborgarna. Medborgarnas behov och intressen står i centrum. Vår service ska vara på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

2.4 Planering för verksamhetens utveckling

Nedan redovisas de utvecklingsuppdrag som finns angivna i ÖSB samt Programplan med budget. Uppdragen är sorterade per strategiområde eller under respektive resurs. Inom varje strategiområde sorteras uppdragen i uppdragsområden.

2.4.1 Hållbar tillväxt

Hållbar tillväxt

Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerade vardag.

Skapa förutsättningar för flyktingmottagande och integration genom att

Då antalet ensamkommande barn som kommer till Sverige för att söka asyl ökar ska kommunen bidra till att erbjuda hög kvalitet på boende, omsorg och etablering. Det är av stor vikt att kommunen också skapar goda möjligheter för ett bra mottagande, utbildningsmöjligheter och integration.

Skapa förutsättningar för och säkra utbud av förskole- och skollokaler

Örebro är en tillväxtkommun. Till år 2018 beräknas antalet invånare öka med 6 900 till cirka 150 500 invånare vilket kräver en utökad samverkan mellan programområde Barn och utbildning och Samhällsbyggnad. Arbetet med att anpassa kommunens lokalbestånd till det långsiktiga behovet fortsätter.

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Skapa förutsättningar för ett bra mottagande av barn och unga genom utveckling av Perrongen, Välkomsten och modersmålsavdelningen.	Delår 2, ÅB
Lotsens verksamhet ska under 2016 bli mer flexibel och stärka sin förmåga att skräddarsy upplägg individuellt efter behov.	Delår 2, ÅB
Utredning görs för att ta fram principer hur skolskjuts hanteras framåt för elever som får sin skolplacering via Perrongen.	Delår 2, ÅB
Fortsätta arbetet för skolor och klasser att mötas över socioekonomiska, kulturella och geografiska gränser inom Örebro kommun för att lära av varandra genom t ex gemensamma lektioner och aktiviteter av olika slag.	Delår 2, ÅB
Skapa förutsättningar för skolor och klasser att främja fysiska aktiviteter bland barn och elever.	Delår 2, ÅB
Fortsätta att hålla samman och kontinuerligt bereda förslag för ett bättre integrationsarbete i Örebro kommun	Delår 2, ÅB
Gemensamma satsningar på Arbetsmarknadskunskap	Delår 2, ÅB
Skapa förutsättningar för långsiktig skolverksamhet med hög kvalitet, även på skolor där elevunderlaget är litet.	Delår 2, ÅB

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Skapa en underhållsplan för eftersatt underhåll av skollokaler.	Delår 2, ÅB
Förändra förstärka det förebyggande arbetet med att minska skadegörelse på våra förskolor och skolor	Delår 2, ÅB
Säkerställa tillgången och kvalitén för programområdets lokalbestånd inom förskola och skola genom att ta fram en lokalförsörjningsplan för programområdet. (Mandatperioden)	Delår 2, ÅB
Under mandatperioden planmässigt öppna två nya grundskolor. (Mandatperioden)	Delår 2, ÅB
Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan	
Målet är att fler elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsmässiga utveckling, vilket innebär behörighet till gymnasieskolan och möjlighet till vidarestudier och eller att få ett arbete. Det innebär också inkludering i det svenska samhället.	
Målet är att säkra tillgången och kvalitén på förskole- och skollokaler med ett effektivt lokalutnyttjande.	

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Måluppfyllelse - kunskapskrav			
Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram*	95,4	95,0	
Volymutveckling			
Förskola 1-5 år	9 182	9 303	9 416
Grundskola 6-15 år	15 820	16 290	16 724
Gymnasieskola 7-15 år	4 779	4 676	4 739

*Endast fristående utförare

2.4.2 Människors egen makt

Människors egenmakt

En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Skapa förutsättningar för fler människor i sysselsättning

Linje 14 är ett samarbete mellan Örebro kommun och Örebro universitet med att motivera och stödja elever från studieovana miljöer med syfte att öka övergången till högre studier.

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Bedda arbetet med Linje 14 så det berör fler skolor och skolformer	Delår 2, ÅB
Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan	
Fler elever ges möjlighet att söka vidare till högre studier genom att få kontakt och stöd från universitetsstuderande.	

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Antal skolor där Linje 14 har verksamhet ökar	3	3	Öka
Antal elever	650	600	
Antal studentambassadörer	76	60	
Antal aktiviteter gentemot elever	278		

2.4.3 Barn och ungas behov

Barns och ungas behov

Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Skapa förutsättningar för individens lärande

Alla elever som har behov av särskilt stöd ska få det. Arbetssätt, kompetens, resursfördelning och samverkan är verktygen för att uppnå detta. De flesta insatser löser man i det dagliga arbetet, i arbetslaget, så nära eleven som möjligt.

Centralt skolstöd är en samlad organisation för stödverksamheter i Örebro kommun där det finns många olika kompetenser, till exempel språk- och talpedagoger, hörselpedagoger, specialpedagoger, kvalitetsutvecklare, psykologer och socionomer. Uppdraget är att organisera stöd till individer utöver det varje förskola och skola kan tillgodose. Kompetenserna arbetar på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Kvalitetsutvecklargruppen, vilken omfattar pedagoger, som är tillika förstälärare, samt en samordnare från kommunledningskontoret, har till uppgift att samarbeta med rektorer och lärarlag för att utveckla det pedagogiska arbetet genom exempelvis kollegialt lärande och handledning och är en del i att höja kunskapskraven i verksamheten.

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Örebros skolutvecklingsarbete behöver en tydligare struktur och ny energi. Därför ska en handlingsplan arbetas fram och sättas i verket redan under 2016. Planen ska utifrån forskning och beprövad erfarenhet förtydliga vilka insatser som Örebro kommun ska fokusera på för att stärka resultaten i grundskolan och behörigheten till gymnasieskolan. Planen ska vara tydlig i sitt fokus, vilka insatser som ska göras i vilken ordning.	Delår 2, ÅB
Centralt skolstöd förstärkas för att ge möjlighet till ytterligare stöd till elever och skolenheter, ett arbete som ska följas upp under året.	Delår 2, ÅB
Kvalitetsutvecklargruppen ska fortsätta att utveckla sitt arbete under 2016. Uppdraget är, att i samarbete med skolläring och berörda pedagoger, utveckla kvalitet i undervisningen.	Delår 2, ÅB
Säkerställa språk- och talpedagogers arbete för elever med diagnostiserade med språkstörningar i grundskolan fungerar tillfredsställande på alla grundskolor. (Mandatperioden)	Delår 2, ÅB
Arbetet med att verkställa den pedagogiska IT-strategin fortsätter under 2016	Delår 2, ÅB
Riktlinjerna för barn- elevhälsan ska reviderats och implementeras under 2016.	Delår 2, ÅB
Tillsammans med programområde Social Valfärd och Region Örebro län undersöka förutsättningar att ansöka om medel ur social investeringsfond för att förstärka arbetet runt elever som uppvisar normbrytande beteenden. (Delaktighet förväntas)	Delår 2, ÅB
Utvecklingen och eventuella insatser utifrån den reviderade HBT-planen ska bevakas av programrådet under mandatperioden.	Delår 2, ÅB
Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan	
Målet är att fler elever ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsmässiga utveckling, vilket innebär behörighet till gymnasieskolan och möjlighet till vidarestudier och eller att få ett arbete.	
Målet är att öka likvärdigheten mellan flickor och pojkar betygsresultat men också mellan och inom skolor. utvecklingen.	

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Måluppfyllelse - kunskapskrav			
Andel flickor och pojkar i grundskolan som avslutar sina studier med minst godkända betyg i alla ämnen, åk 9*	88,4	88	Öka
Genomsnittligt meritvärde åk 9*	236	250	Lägst i nivå med jmf kommuner
Andel föräldrar som är nöjda med fritidshemmets verksamhet, åk 2*		96	80-100
Andel elever som är nöjda med sitt fritidshem, åk 2*		98	80-100
Andel elever som sällan känner stress inför skolarbetet, åk 3*	81	78	Öka
Andel elever som sällan känner stress inför skolarbetet, åk 5*	82	79	Öka
Andel elever som sällan känner stress inför skolarbetet, åk 8*	39	32	Öka
Andel elever som sällan upplever stress i skolarbetet, åk 2*		31	Öka

*Endast fristående utförare

2.4.4 Trygg Välfärd

Trygg välfärd

Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Skapa förutsättningar för trygghetsarbetet

Barn och elever ska ha rätt till en trygg vardag och i alla våra skolor ska vi ha nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling. Alla enheter ska varje år upprätta en Trygghetsplan som beskriver det främjande och förebyggande arbetet, identifierade riskområden, mål, åtgärder och ansvarig.

Skapa förutsättningar för nöjdhet hos elever och vårdnadshavares barn som i vår verksamhet

Det är viktigt att kommunen får en uppfattning om vad brukarna, elever och vårdnadshavare har för uppfattning av förskole- och skolverksamheten, det för att säkra och utveckla kvaliteten i verksamheten.

Skapa förutsättningar för god kvalitet på servicegarantierna inom programområdet

Servicegarantierna är kommunens verktyg för att ange för medborgarna vilken service-/kvalitetsnivå de kommunalt finansierade tjänsterna har. Uppföljning av servicegarantierna är tänkt att ske i samband med att barn/elev- och föräldraundersökningen genomförs. Kvaliteten på våra tjänster ska vara god och medborgarna ska få ett gott bemötande av oss. Vi ska vara tillgängliga för medborgarna. Medborgarnas behov och intressen står i centrum. Vår service ska vara på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Se över servicegarantierna inom programområdet	Delår2, ÅB
Genomföra den årliga elev- och föräldraenkäten	Delår2, ÅB
Den drogpolitiska handlingsplanen som reviderades under 2015 flyttar fram sina positioner med mer fokus på barn och unga. Programområdet ska följa planen under mandatperioden.	Delår2, ÅB

Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan
Målet är att kommunen ska ha nöjda elever och vårdnadshavare till barn och elever som vistas i någon av kommunens verksamheter.
Skapa förutsättningar för att säkra att barn och elever är trygga i skolan och att verksamheten håller en god kvalitet.

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Brukarnöjdhet:			
Förskola – Mitt barn känner sig trygg i förskola, 4 och 5 åringar*	96	97	80-100
Grundskola – Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 3,*	90	95	80-100
Grundskola – Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 5 *	92	97	80-100
Grundskola – Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 8*	98	96	80-100
Gymnasieskola – Andel elever som känner sig trygga i gymnasieskolan, åk 2*		95	80-100
Uppnådda servicegarantier			
Uppnådda unika servicegarantier, femton stycken			90-100

*Endast fristående utförare

2.5 Resursplanering

2.5.1 Ekonomi

Kommunens budget ska vara i balans vid årets slut. När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas. ÖSB 2016

Ekonomiska styrprinciper för nämnderna:

Kompensation för volymökningar

I driftbudgetramen för år 2016 har medel för volymökningar kompenseras till programområde barn och utbildning för ökade driftkostnader till följd av ökade volymförändring i förskola och skola.

2. Kompensation för löneöversyn och indexuppräknings

I driftbudgetramen till programområdet för 2016 är kompensation utlagd dels för överhäng från 2015 års löneöversyn, dels för nya generella lönenivåer från 1 april 2016. Medel för lönepolitiska prioriteringar därutöver finns reserverade på kommunstyrelsen. Detta motsvarar full kompensation för nu kända och bedömda löneökningar. Kompensation för övriga indexmässiga kostnadsökningar kommer att fördelas ut när underlag finns.

3. Övrigt

Internräntan för år 2016 är sänkt från 3 till 2,5 procent. Det interna personalomkostnadspåslaget för år 2016 är oförändrat 39,46 procent.

5. Omprövningskrav

Nämndernas driftbudgetramar 2016 har reduceras med totalt 40 mnkr för det omprövningskrav som gäller för året. Reduktionen motsvarar ett effektiviseringskrav på 0,5 procent. Utöver driftsnämndernas omprövningskrav har riktade effektiviseringskrav tagits fram som bedöms generera 40 mnkr 2016 med ytterligare 40 mnkr i helårseffekt 2017.

För programområde barn och utbildning innebär detta ett omprövningskrav på 15,4 mnkr utöver de riktade effektiviseringsuppdragen.

Ekonomiska nyckeltal – planering för effektivitet

Programnämndens mål:

- Resursfördelningsmodeller ska finnas som garanterar en likvärdig resursfördelning, främjar måluppfyllelse, vara behovsanpassad, upplevas rättvis och tillämpbar på både fristående och kommunala förskolor och skolor.

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Ta fram en resursfördelning för förskolor som har barn som behöver vara i en teckenspråkig miljö. Förskolor som berörs är Klotets förskola och Klöverängens förskola.	Delår2, ÅB
Under 2016 ska arbetet med nya och reviderade resursfördelningsmodeller för förskola, grundskola och gymnasiesärskola slutföras.	Delår2, ÅB
Genomföra en översyn av den ekonomiska tilldelningen till Modersmålsavdelningen, Perrongen och Välkomsten. (Mandatperioden)	Delår2, ÅB
Upprätta överenskommelser med kommunledningskontoret utifrån anslaget till Myndighetsavdelningen, Centralt skolstöd och avdelningen Upphandling och uppföljning	Delår2, ÅB
Utveckla resultatuppföljningen för Myndighetsavdelningen, Centralt skolstöd och avdelningen Upphandling och uppföljning under året.	Delår2, ÅB

Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan
Likvärdig fördelning av ekonomisk tilldelning samt likvärdiga förutsättningar för verksamheten att arbeta med barn och unga för ökad måluppfyllelse

Indikatorer för uppföljning	2014	2015*	Målvärde 2016
Ekonomisk ramavvikelse för egen verksamhet, mnkr	3,0	9,0	+ / 0

*Det ekonomiska resultatet är efter kompensation för volymökning 2015, utifrån antal barn och elever 2015.

Driftnämndens samlade ekonomi

Den totala budgetramen för programnämndens egen verksamhet 2016 uppgår till 839,2. I tabellen nedan redovisas hur budgetmedel fördelads mellan verksamheter.

Verksamhet (belopp i tkr)	Budget (netto)
Nämnd	600
Programövergripande	127 185
Förskola	166 292
Förskoleklass	9 333
Fritidshem	-20 056
Grundskola	477 486
Gymnasieskola	-5 063
Särskola	-12 288
Specialskola	28 671
Planeringsreserv	7 000
Volympott	60 000
Total budgetram	839 159

Programövergripande verksamhet

Programnämnden har generella statsbidrag på 6,9 mnkr för pågående reformer som fördelas ut till förskolor och skolor under året, bland annat för reformen kring Lärarlegitimation. Dessutom finns statsbidrag för flyktingmottagande som fördelas till skolor som tar emot nyanlända elever.

En budget på drygt 60,0 mnkr för kommunövergripande verksamhet som är organiserad under kommunledningskontoret. Det är Myndighetsavdelningen, Centralt skolstöd och avdelningen för Upphandling och uppföljning

Budgeten för löneökning 2016 till förskolor och skolor uppgår till cirka 25 mnkr. Medel kommer att fördelas till kommunala och fristående enheter senare under året

Det finns också budgeterat för idrott och kultur, köp av skolhälsa och vårdnadsbidrag.

Lokalkostnader

Programnämnden står för kostnaden för hyra av lokaler inom samtliga verksamhetsområden inom förskola och skola. Lokalkostnaderna är en av de två största kostnadsposterna i programnämndens egen verksamhet med cirka 450 mnkr och med en månadsutbetalning på 37 mnkr. Programnämnden bedriver verksamhet i cirka 70 procent av kommunens lokaler. Det är också en kostnad som kommer att öka eftersom det behövs tillskapas fler förskole- och skolplatser utifrån att Örebro kommun är en växande kommun.

Kostnader för skolskjuts och elevresor

Budgeten för skolskjuts och elevresor uppgår till drygt 60 mnkr. Kostnader för verkshetsresor återfinns i driftnämndernas budget.

Bidrag till fristående utförare

Bidrag till fristående utförare inom pedagogisk omsorg, förskole-, grundskole-, och gymnasieverksamhet är en av de två enskilt största kostnadsposterna i programnämndens egen verksamhet med en budget på drygt 480 mnkr och med en månadsutbetalning på drygt 40 mnkr.

Av barnen i förskolan går 14 procent i en fristående förskola och motsvarande siffror är för grundskolan 20 procent och för gymnasieskolan 26 procent.

Interkommunala intäkter och kostnader

Det är fler barn och elever som väljer att gå i förskolor och skolor i Örebro kommun än elever från Örebro kommun som väljer att gå i förskolor och skolor i andra kommuner. Andelen är störst inom gymnasieskolan där många elever kommer från de närliggande kommunerna runt Örebro. Det innebär att intäkterna överstiger kostnaderna med cirka 200 mnkr.

Avgifter

Avgifter som vårdnadshavare betalar för att barn vistas i omsorg i förskola eller i fritidshem är en budgeterad intäkt på knappt 90 mnkr.

Volympott

Volympotten för uppgår till 60 mnkr för ökat antal barn och elever i förskolor och skolor under året.

Planeringsreserv

En budgeterad planeringsreserv finns på 7 mnkr som motsvarar 0,8 procent av tilldelad budgetram och som ska täcka oförutsedda kostnader under året.

Politiska prioriteringar

Det finns 0,5 mnkr i budget för att skapa förutsättningar för skolor och klasser att mötas över socioekonomiska, kulturella och geografiska gränser inom Örebro kommun för att lära av varandra genom till exempel gemensamma lektioner och aktiviteter av olika slag.

Nämndens investeringar

Investeringsanslaget för inventarier på 40 mnkr kommer att fördelas senare under våren 2016 till förskolor och skolor utifrån förskolor och skolors behov.

2.5.3 Medarbetare

Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Kommunens personalstrategiska arbete ska bidra till verksamhetens utveckling genom ett tydligt och framåtsyftande ledarskap. Detta samtidigt som medarbetarna ges inflytande över sin egen situation. En framgångsfaktor är att det personalstrategiska arbetet drivs som en integrerad del i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. Det yttersta ansvaret för detta ligger hos kommunens förvaltningar. Ur ÖSB 2016.

Strategisk kompetensförsörjning

Den ökade konkurrensutsättningen, den demografiska förändringen och en ökad efterfrågan på välfärdstjänster innebär ett stort rekryteringsbehov framåt. Det finns ett intresse för att jobba i välfärden och det gäller att tillvarata det intresset.

Programnämnden ska bedriva ett aktivt arbete regionalt och nationellt för att bidra till att säkra den strategiska kompetensförsörjningen inom verksamhetsområdet utifrån ett långsiktigt perspektiv.

En regional handlingsplan för kompetensförsörjning inom Örebroregionen finns framtagen som identifierar fem utmaningar: Den åldrande befolkningen, de som står långt utanför arbetsmarknaden, den etnisk och könssegregerade arbetsmarknaden, utbildning och matchning samt pendling. Programnämnden ska aktivt bidra i processansvaret för åtgärden i handlingsplanen, som innebär att utveckla arbetet med strategisk kompetensförsörjning inom området social välfärd och utbildning. Arbetet förutsätter regional samverkan och samhandling mellan arbetsgivare, utbildningsanordnare och kompetensmäklare* aktörer. *Arbetsförmedlingen, Vård- och omsorgscollege, Teknikcollege, Yrkehögskola Mälardalen, BRO – kompetens och Örebro universitet.

Kompetensutveckling pedagoger

Det finns ett behov av att fortsätta kompetensutvecklingen av pedagoger. Kraven på pedagogerna förändras och det finns ett fortsatt behov av riktade utbildningar inom bristyrken och för att få pedagoger med lärarlegitimation. För satsningen reserveras sju mnkr för åren 2016-2018.

Programnämndens mål:

- Behålla personal och rekrytera behörig personal utifrån en växande kommun

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Örebros skolutvecklingsarbete behöver en tydligare struktur och ny energi. En handlingsplan ska utifrån forskning och beprövad erfarenhet förtydliga vilka insatser som kommunen ska fokusera på för att stärka resultaten i grundskolan och behörigheten till gymnasieskolan.	Delår2, ÅB
Centralt skolstöd förstärkas för att ge möjlighet till ytterligare stöd till elever och skolenheter.	Delår2, ÅB
Kvalitetsutvecklingsgruppen ska fortsätta att utveckla sitt arbete under 2016.	Delår2, ÅB
Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan	
Stödja organisationen såväl kommunala som fristående enheter för att eleverna ska ges förutsättningar att klara kunskapskraven.	
Säkra kompetensutvecklingen av pedagoger.	

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Antal lärare med lärarlegitimation i grundskolan	541	694	
Antal lärare med lärarlegitimation i gymnasieskolan	255	391	
Antal karriärtjänster i grundskolan	114	121	
Antal karriärtjänster i gymnasieskolan	61	63	

2.5.4 IT-verktyg

Information är grunden för ett fungerande samhälle. Utan tillförlitlig information uteblir god vård och omsorg, goda utbildningsmöjligheter, samt utvecklad samhällsinfrastruktur. Stora delar av kultur- och fritidssektorn har flyttat in i digitala rum och dess genomslagskraft ökar med de nya förutsättningarna.

Tillgång till tillförlitlig information är tätt sammanflätat med inflytande och möjlighet att påverka. IT är idag en integrerad del av samhället.

Nya möjligheter har öppnat sig för i stort sett alla kommunala verksamheter där IT-stöd kan vara en viktig möjliggörare för bättre kommunal service och omsorg. Utveckling mot e-förvaltning ställer stora krav på kommunens arbetssätt och organisation. Det kommer att krävas en utvecklad mognad i Örebro kommuns verksamheter gällande informationshantering och processer för att möta dessa krav. Ur ÖSB 2016

Vi går mot ett allt mer digitaliserat samhälle som ställer nya krav på förskole- och skolverksamheten. För att på bästa sätt kunna dra nytta av utvecklingen måste därför tillgång till teknik, pedagogik och sociala konsekvenser löpande följas upp och analyseras.

Pedagoger ska ha kunskap om och erfarenhet av att använda modern teknik och pedagogik för att möta och motivera varje barn och elev utifrån sina behov till utveckling och måluppfyllelse.

Programnämndens mål:

- IT-system ska vara kommungemensamma och hanteras centralt så pedagogerna får mer tid till det pedagogiska mötet med barn och elever.
- Örebro kommun ska ha en tydlig IT-samordning som erbjuder upphandling, inköp, support och service samt skapar likvärdiga förutsättningar för skolorna.
- Det ska finnas effektiva verksamhetsstöd inom administrationen.

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Erbjuda möjlighet till kommunikation, samarbete och lagring (IKT). Dessa resurser ska även nås från andra platser än i skolan.	Delår2, ÅB
Erbjuda lätthanterliga system där elever och vårdnadshavare kan nå information och kommunicera med skolan. Alternativ för vårdnadshavare utan datorer i hemmet ska också erbjudas.	Delår2, ÅB
Barn och elever ska ges möjlighet att använda IT som ett pedagogiskt verktyg	Delår2, ÅB
Webbplatsen Pedagog Örebro ska fortsätta att utvecklas och stödja pedagogers och skolledares professionella utveckling.	Delår2, ÅB
Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan	
Ökad delaktighet för elever, vårdnadshavare och personal	
Tillgång till moderna hjälpmedel skapar förutsättningar för ökad måluppfyllelse.	

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Antal datorer/plattor per barn/elev i förskola, grund- och gymnasieskola, egen regi	-	-	Metod och nuläge tas fram 2016
Nyttjandegrad av datorer/plattor per barn/elev i förskola, grund- och gymnasieskola, egen regi (timmar/vecka)	-	-	Metod och nuläge tas fram 2016

2.5.5 Lokaler

Kommunens lokalförsörjningsprocess ska vara strukturerad och långsiktig, där verksamheternas behov av lokaler ska säkerställas samtidigt som ett effektivt lokalutnyttjande ska uppnås. Nya arbetsformer, gränsöverskridande samverkan och flexibla lösningar ska möjliggöras genom god planering av lokalernas utformning, exempelvis genom att stödja ett mer aktivitetsbaserat arbetssätt eller genom att kombinera olika verksamheter i en och samma byggnad vid nyproduktion.

Framtagna lokalförsörjningsplaner ska bygga på väl genomarbetade prognoser, tydlig behovsframställning, realistisk tidsplan och samverkade med berörda kompetensområden. Kopplingen till investeringsprogrammet behöver stärkas och de kommunövergripande övervägandena över helheten ska tydliggöras. Ur ÖSB 2016

Örebro kommun är en tillväxtkommun med ett ökat invånarantal som medför ett stort behov av utbyggnad av förskole- och skolplatser. Behovet av utbyggnad av förskola och skola ställer höga krav på kommunens tillgång till planlagd mark centralt. Frågan behöver belysas på förvaltningsövergripande nivå eftersom olika intressen kan kollidera. Ett exempel är att en förtätning av bostäder centralt kan stå i konflikt med behovet av nya förskole- och skollokaler.

Programnämndens mål:

- Fortsätta tillskapa nya förskole- och skolplatser utifrån att antalet barn och elever ökar kraftigt inom de närmaste åren.
- Fortsätta arbeta för ett effektivt lokalutnyttjande
- Upprätta god kvalitet på lokaler inom programområdet
- Öppna två nya grundskolor under mandatperioden

Under 2016 kommer verksamheten att bidra till målinriktad utveckling och säkrat verksamhetsuppdrag genom följande åtaganden.

Åtagande, utvecklingsaktiviteter	Följs upp
Ta fram en årlig lokalförsörjningsplan utifrån ett fyra årigt perspektiv	Delår2, ÅB
Det eftersatta underhållet av skollokaler ska säkerställas under året	Delår2, ÅB
Möta eventuellt förändrat behov av förskoleplatser utifrån ändrade förutsättningar för vårdnadsbidrag	Delår2, ÅB
Förväntade effekter för medborgare/målgrupper för åtagandena ovan	
Säkra tillgången till förskole- och skolplatser och på så sätt möjliggöra för vårdnadshavare att studera och/eller att arbeta.	
Säkra ett effektivt lokalutnyttjande	

Indikatorer för uppföljning	2014	2015	Målvärde 2016
Behov av barnomsorgsplats			100
Behov av barnomsorgsplats tillgodosedd på önskat datum, om inte hur många dagar är väntetiden, andel	100	100	100
Behov av barnomsorgsplats tillgodosedd inom fyra månader, andel			
Lokaleffektivitet			
Kvadratmeter per barn i förskola	-	12,1	Behålla
Kvadratmeter per elev i grundskola	-	16,4	Minska
Kvadratmeter per elev i gymnasieskola	-	17,1	Minska